

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 82/2007
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Γ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 27^{ης} Φεβρουαρίου 2007

Σύνθεση:

Πρόεδρος:

Γεώργιος Πουλάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη:

Πασχάλης Κισσούδης, Νικόλαος Μαυρίκας, Ιωάννης Τριάντος, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Ανδρέας Χαρλαύτης, Ασημίνα Ροδοκάλη, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής:

Ανδρέας Χαρλαύτης, Νομικός Σύμβουλος.

Αριθμ. ερωτ. :

Υπ' αριθ. πρωτ. 07/Δ.Τ.Α./10898/24-7-2006, 07/Δ.Τ.Α./11512+10897+10834/26-9-2006 και 07/Δ.Τ.Α./13359/28-9-2006 έγγραφα της Περιφέρειας Αττικής, Γενική Δ/ση Περιφέρειας, Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Νομαρχίας Πειραιά.

Περίληψη Ερωτήμ.:

Εάν είναι νόμιμες οι αποφάσεις περί συστάσεως θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου 1) του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Νίκαιας, 2) των Διοικητικών Συμβουλίων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου α) Πνευματικό Κέντρο Δήμου Νίκαιας β) Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Νίκαιας και γ) Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Νίκαιας 3) Του Διοικητικού Συμβουλίου της Δημοτικής Επιχείρησης Τεχνικών Έργων Οικιστικής και Πολεοδομικής Ανάπτυξης Νίκαιας (ΔΕΤΕΟΠΑΝ), σε σχέση με αντίστοιχες αποφάσεις του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) περί της νομιμότητας των αποφάσεων των ανωτέρω Διοικητικών (Υπηρεσιακών) Συμβουλίων.

Επί του άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο γνωμοδότησε ως εξής :

Ι.Α. Στο άρθρο 11 παρ. 1 του Π.Δ. 164/2004 Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα (Φ.Ε.Κ. 134^Α) ορίζονται τα εξής : «1. Διαδοχικές συμβάσεις κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος διατάγματος, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και είναι ενεργές έως την έναρξη ισχύος αυτού, συνιστούν εφεξής σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις... Στις περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄ και δ΄ της ίδιας παραγράφου ορίζονται οι προϋποθέσεις (συνολική διάρκεια των συμβάσεων, φορέας στον οποίο παρασχέθηκε η εργασία, αντικείμενο σύμβασης κ.λ.π.), οι οποίες πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά στο πρόσωπο του εργαζόμενου, προκειμένου να θεωρηθεί ότι οι συναφθείσες σχέσεις εργασίας συνιστούν συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου.

Περαιτέρω, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου άρθρου 11 του αυτού Π.Δ. ορίζονται τα εξής : «2. Για τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά την προηγούμενη παράγραφο προϋποθέσεων, ο εργαζόμενος υποβάλλει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, αίτηση προς τον οικείο φορέα, στην οποία αναφέρει τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών. Αρμόδιο όργανο να κρίνει αιτιολογημένα εάν συντρέχουν, κατά περίπτωση, οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, είναι το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή το όργανο που εξομοιώνεται με αυτό και όπου δεν υπάρχει, το Διοικητικό Συμβούλιο ή το διοικούν όργανο του οικείου νομικού προσώπου ή το όργανο που εξομοιώνεται με αυτό κατά την κείμενη νομοθεσία. Στις δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις αρμόδιο όργανο είναι σε κάθε περίπτωση, το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο του οικείου Ο.Τ.Α, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου ή του διοικούντος οργάνου της επιχείρησης. Το κατά τα ανωτέρω αρμόδιο όργανο κρίνει περαιτέρω εάν στις συμβάσεις έργου ή άλλες συμβάσεις ή σχέσεις, υποκρύπτεται σχέση εξαρτημένης εργασίας..... Η κατά τις άνω διατάξεις κρίση του αρμόδιου οργάνου ολοκληρώνεται το αργότερο εντός πέντε (5) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος. 3. Οι κατά την παρ. 2 κρίσεις των αρμόδιων οργάνων, θετικές ή αρνητικές, διαβιβάζονται αμέσως στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), το οποίο αποφαινεται εντός τριών (3) μηνών από τη διαβίβαση σε αυτό των σχετικών κρίσεων».

Οι ανωτέρω μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 11 του Π.Δ. 164/2004, όπως έχει κριθεί με σειρά αποφάσεων του Σ.τ.Ε. (1253-1259/2006) δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα.

II. Κατ' εφαρμογή της άνω διατάξεως του άρθρου 11 του Π.Δ. 164/2004 τα αρμόδια υπηρεσιακά συμβούλια ή τα εξομοιούμενα προς αυτά όργανα των Νομικών Προσώπων που αναφέρονται στην αρχή, έκριναν ότι οι ονομαστικώς αναφερόμενοι εργαζόμενοι στις υπηρεσίες τους, πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου περί χαρακτηρισμού των συμβάσεών τους ως συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου. Μεταξύ των ως άνω εργαζομένων περιλαμβάνοντο και εργαζόμενοι οι οποίοι παρείχαν τις υπηρεσίες τους δυνάμει αποφάσεων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιά, οι οποίες είχαν εκδοθεί κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με τις οποίες είχε κριθεί ότι οι διαδοχικές συμβάσεις των εργαζομένων ήσαν άκυρες ως προς τον χρονικό περιορισμό τους, ο οποίος δεν ήταν δικαιολογημένος ούτε από την φύση των προσφερόμενων υπηρεσιών, ούτε από την φύση των καλυπτόμενων από τους εργαζομένους αναγκών, πιθανολογήθηκε ότι αυτές ήσαν συμβάσεις εργασίας εξηρημένης αορίστου χρόνου και υποχρεώθηκαν οι φορείς απασχόλησής τους να αποδέχονται (επ' απειλή μάλιστα χρηματικής ποινής κατά του νομίμου εκπροσώπου) τις υπηρεσίες των εργαζομένων προσωρινώς μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί των εκκρεμοσών, κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, αγωγών.

Οι αποφάσεις των Υπηρεσιακών Συμβουλίων διαβιβάστηκαν κατά το άρθρο 11 παρ. 3 του Π.Δ. 164/2004 στο Α.Σ.Ε.Π, προκειμένου να αποφανθεί επί της νομιμότητας της κρίσεως των Συμβουλίων.

Το Α.Σ.Ε.Π. με σειρά αποφάσεών του (64, 864, 497, 542 830/2006) δέχτηκε ότι «Οι αποφάσεις (.....) του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιά έκριναν ότι οι συμβάσεις των αναφερομένων σε αυτές συμβασιούχων αποτελούν μια σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου. Κατά συνέπεια οι εν λόγω συμβασιούχοι μπορούν να εξακολουθούν να εργάζονται ως αορίστου χρόνου βάσει των δικαστικών αποφάσεων αφού έχει ματαιωθεί η συζήτηση της κύριας αγωγής τους και δεν υπάρχει στάδιο εφαρμογής του Π.Δ. 164/2004 διότι οι συμβάσεις έχουν ήδη κριθεί ως αορίστου χρόνου.....».

Μετά την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων του Α.Σ.Ε.Π. το Δημοτικό Συμβούλιο Νίκαιας καθώς και τα Διοικητικά Συμβούλια των αναφερομένων παραπάνω Ν.Π.Δ.Δ. προέβησαν με αποφάσεις των στη σύσταση αντίστοιχων θέσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου κατά τροποποίηση του οργανισμού

τους, στις οποίες είχαν πρόθεση να κατατάξουν τους εργαζόμενους. Ειδικότερα ο Δήμος Νίκαιας προέβη με την υπ' αριθ. 213/2006 απόφασή του στη σύσταση 78 θέσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΤΕΟΠΑΝ με τις υπ' αριθ. 11 και 12/2006 αποφάσεις του προέβη στη σύσταση 93 θέσεων, το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Νίκαιας με την υπ' αριθ. 105/2006 απόφασή του προέβη στη σύσταση μιάς (1) θέσεως, ο Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Νίκαιας με την υπ' αριθ. 34/2006 απόφασή του προέβη στη σύσταση 9 θέσεων και το ΚΑΠΗ Νίκαιας με την υπ' αριθ. 49/2006 απόφασή του προέβη στη σύσταση 14 θέσεων.

Οι αποφάσεις των παραπάνω συμβουλίων απεστάλησαν στην Περιφέρεια Αττικής, προς έλεγχο νομιμότητας κατ' άρθρο 177 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995) και υποβλήθηκαν στη συνέχεια τα ερωτήματα που αναφέρονται στην αρχή.

III. Με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 11 του Π.Δ. 164/2004 προβλέφθηκε διαδικασία μετατροπής των μέχρι της ισχύος του διατάγματος αυτού ενεργών διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου. Η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων μετατροπής των συμβάσεων ανατέθηκε στα οικεία υπηρεσιακά συμβούλια των φορέων απασχόλησης (παρ. 2 άρθρου 11) τα οποία θα εξέταζαν αιτήσεις εργαζομένων, οι οποίες θα έπρεπε να υποβληθούν μαζί με τα νόμιμα δικαιολογητικά εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του διατάγματος (19-7-2004). Τα υπηρεσιακά συμβούλια όφειλαν να ολοκληρώσουν τις κρίσεις των μέσα σε 5 μήνες από την έναρξη ισχύος του διατάγματος. Τέλος ορίστηκε στην παρ. 3 του ως άνω άρθρου 11 ότι επί των θετικών ή αρνητικών κρίσεων των συμβουλίων αποφαίνεται το Α.Σ.Ε.Π. εντός τριών μηνών από τη διαβίβαση σ' αυτό των υποθέσεων.

Οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι στο Δήμο Νίκαιας και στα εποπτευόμενα απ' αυτόν Νομικά Πρόσωπα είχαν προσληφθεί προ του έτους 2000 και υπηρετούσαν με διαδοχικές συμβάσεις ανανεούμενες μέχρι 31-12-2002, οπότε δεν ανανεώθηκαν εκ νέου οι συμβάσεις των. (Μερικές συμβάσεις έληξαν και δεν ανανεώθηκαν εντός του έτους 2003). Οι ως άνω εργαζόμενοι ζήτησαν από το Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιά τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Το ως άνω Πρωτοδικείο με σειρά αποφάσεών του δέχθηκε ότι οι διαδοχικές συμβάσεις των αιτούντων αποτελούσαν μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, έκρινε την μη ανανέωση των συμβάσεων καταχρηστική και

υποχρέωσε τους φορείς να αποδέχονται τις υπηρεσίες των, ως προσεφέροντο και πριν την καταγγελία των συμβάσεών των.

Η ως άνω εργασιακή σχέση διατηρήθηκε μέχρι τη δημοσίευση του Π.Δ. 164/2004 (19-7-2004) οπότε σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία του άρθρου 11 επελήφθησαν τα οικεία συμβούλια, έκριναν ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις μετατροπής των συμβάσεων σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και διαβιβάστηκαν οι σχετικές κρίσεις στο Α.Σ.Ε.Π. Το Α.Σ.Ε.Π. επιληφθέν των υποθέσεων έκρινε ότι δεν υπάρχει στάδιο εφαρμογής του Π.Δ. 164/2004 καθ' όσον έχει κριθεί ήδη με τις αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου ότι οι συμβάσεις τους είναι ήδη αορίστου χρόνου.

Στη συνέχεια με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Νίκαιας και των Διοικητικών Συμβουλίων των εποπτευομένων από το Δήμο ως άνω Νομικών Προσώπων, συστάθηκαν αντίστοιχες θέσεις εργαζομένων στις οποίες κατατάχθηκαν οι συμβασιούχοι.

IV. Ενόψει των παραπάνω εκτεθέντων νομίμως το Δημοτικό Συμβούλιο Νίκαιας και τα Διοικητικά Συμβούλια των Νομικών του Προσώπων, προέβησαν στην σύσταση των επίμαχων θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Και τούτο, γιατί, ως ανωτέρω εκτίθεται, οι εν λόγω εργαζόμενοι έχουν υπέρ της μετατροπής της συμβάσεώς των σε αορίστου χρόνου θετική γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων με τη συνδρομή των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 11 του Π.Δ. 164/2004. Περαιτέρω οι άνω αποφάσεις των Υπηρεσιακών Συμβουλίων υπήχθησαν υπό τον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π., η κρίση του οποίου, θα πρέπει να θεωρηθεί θετική εφ' όσον δι' αυτής υιοθετείται ότι έγινε δεκτό από τις αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιά, (και μάλιστα ανεξάρτητα από τη διαδικασία κατά την οποία εκδόθηκαν) ότι δηλ. οι συμβάσεις των υπόψει εργαζομένων είναι αορίστου χρόνου.

Διαφορετικά (όσον αφορά την δικαιοδοσία των Πολιτικών Δικαστηρίων) έχει αποφανθεί το Ελεγκτικό Συνέδριο (πρακτικά της 22^{ης} Συνεδρίασης της Ολομέλειας, κατά πλειοψηφία) το οποίο δεν αναγνωρίζει δικαιοδοσία των Πολιτικών Δικαστηρίων να κρίνουν περί της φύσεως των συμβάσεων εργαζομένων υπαγομένων στο Π.Δ. 164/2004, ζήτημα για το οποίο, όπως κρίθηκε σχετικώς, μόνο αρμόδιο είναι το Α.Σ.Ε.Π. Όμως η ως άνω απόφαση καθώς και οι προηγηθείσες των Τμημάτων αφενός δεν είχαν δημοσιευθεί καθ' όν χρόνον εκδόθηκαν οι αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. αλλά και οι υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορούσαν εργαζομένους επί

των συμβάσεων των οποίων είχε κρίνει αρνητικώς το Α.Σ.Ε.Π. ότι δηλ. δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 11 του Π.Δ/τος 164/2004, ενώ εν προκειμένω οι εργαζόμενοι του ερωτήματος έχουν υπέρ αυτών θετική κρίση του Α.Σ.Ε.Π.

Επισημαίνεται εξ άλλου ότι για τους υπόψει εργαζομένους, οι οποίοι φέρονται να έχουν όλες τις προϋποθέσεις τακτοποιήσεως δεν υπάρχει πλέον πεδίο δικαστικής προστασίας για την περίπτωση που γινόταν δεκτό δεν έχουν υπέρ τους θετική κρίση του Α.Σ.Ε.Π., αφού αυτή ήταν μάλλον ευνοϊκή γι' αυτούς, δεν θα εδικοιολογούσαν έννομο συμφέρον προσβολής της, έχουν παρέλθει οι προθεσμίες προσβολής των αποφάσεων, αλλά και η αποκλειστική προθεσμία υποβολής των υποθέσεων των εκ νέου υπό την κρίση του Α.Σ.Ε.Π.

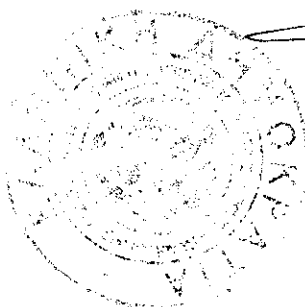
V. Με βάση τα παραπάνω δεδομένα το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι οι αποφάσεις υπ' αριθ. 213/2006 του Δημοτικού Συμβουλίου Νίκαιας, υπ' αριθ. 11 και 12/2006 του Διοικητικού Συμβουλίου της Δημοτικής Επιχείρησης Τεχνικών Έργων Οικιστικής και Πολεοδομικής Ανάπλασης Νίκαιας (ΔΕΤΕΟΠΑΝ), υπ' αριθ. 105/2006 του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Πνευματικό Κέντρο Δήμου Νίκαιας, υπ' αριθ. 34/2006 του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Νίκαιας και υπ' αριθ. 49/2006 του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Νίκαιας είναι νόμιμες, σε σχέση με τις προεκδοθείσες υπ' αριθ. 497, 64, 542, 864 και 830/2006 αντίστοιχες αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π.-

Θεωρήθηκε

Αθήνα ...12/3/07...

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Πουλάκος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Χαρλαύτης
Νομικός Σύμβουλος